

Q en A - Het Roer Moet Om in de ggz

Wat is Het Roer Moet Om?

GGZ Nederland onderzoek gedaan naar de aard en de impact van de regeldruk en de administratieve lasten. Het resultaat is het rapport Het Roer Moet Om. Een stevige call to action voor alle financiers van de zorg: zorgverzekeraars, gemeenten, het ministerie van Veiligheid en Justitie en niet in de laatste plaats onszelf, de ggz-aanbieders.

Wet- en regelgeving en administratieve lastendruk kosten ggz-instellingen te veel tijd en geld, waardoor ze onvoldoende toekomen aan hun kerntaak: goede geestelijke gezondheidszorg.

En dat, vindt GGZ Nederland, mogen we niet laten gebeuren: het roer moet om!

Waarom heeft GGZ Nederland dit onderzoek laten doen?

Het is belangrijk dat er een oplossing komt voor de veelheid aan administratieve lasten. Die kosten niet alleen veel tijd en geld. Het gaat ook ten koste van het werkplezier van medewerkers in de ggz en daarmee zorg voor patiënten en cliënten. Werklust van medewerkers dreigt te veel een werklust te worden. Daarom moet er aandacht voor zijn. Er is al veel aandacht voor administratieve lasten, maar er is veel meer nodig. Er zijn veel initiatieven om er iets aan te doen, maar die bieden nog te weinig resultaten ontberen urgentiebesef. De lasten worden vooralsnog niet minder, maar lopen alleen maar op. Administratieve lasten zijn vaak een holle term, GGZ Nederland maakt met het rapport het probleem concreet. En draagt oplossingen aan waar we graag met financiers en andere samenwerkingspartners over doorspreken en aan werken.

Wat is onderzocht in Het Roer Moet Om?

GGZ Nederland heeft onderzoek gedaan naar de oorzaak en de impact van regeldruk en administratieve lasten voor ggz-aanbieders. Dit is gedaan voor drie domeinen:

- Het sociaal domein, waarin de gemeenten een belangrijke rol spelen. Zij zijn sinds januari 2015 zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van delen van de geestelijke gezondheidszorg en daarmee zorginkoop bij de diverse ggz-aanbieders.
- Het domein van de Zorgverzekeringswet (Zvw), waarbinnen de zorgverzekeraars de plicht hebben om hun verzekerden toegang te bieden tot betaalbare en kwalitatief goede zorg.
- De Forensische zorg, een complex domein op het grensvlak van ggz en strafrecht, dat in de afgelopen vijf jaar compleet vernieuwd is.

Wat zijn de belangrijkste aanbevelingen van GGZ Nederland uit het onderzoek?

Voor de ggz-sector als geheel:

- Bereik consensus met alle stakeholders over de vertrouwensregel (98%).
- Verhoog het kennisniveau van de inkopende partners.
- Trek gezamenlijk met zorgverzekeraars en gemeenten op bij het verbeteren van de zogenoemde overgangsmomenten van het ene naar het andere domein.

Voor het sociaal domein:

- Standaardiseer de inkoop van gemeenten.
- Effectueer met de stakeholders het programma Informatievoorziening Sociaal Domein (iSD).
- Help gemeenten bij de oriëntatie op indicatie-instrumenten anders dan de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM).

Wat zijn praktijkvoorbeelden uit het onderzoek van GGZ Nederland?

- Psychiatrisch verpleegkundigen zijn gemiddeld ruim 33% van hun behandeltime kwijt aan administratie, waar 15% de norm is.
- Een gemiddelde ggz-organisatie schrijft zo'n drieënhalve duizend A4'tjes vol om zich te verantwoorden naar zorgverzekeraars. Dat is een papiersliert van 1 kilometer papier.
- Aanbestedingsprocedures van gemeenten kosten een ggz-organisatie gemiddeld zo veel geld, dat ze hiervoor 134 verpleegkundigen of 62 psychiaters in dienst kunnen nemen.

Wat betekent Het Roer Moet Om voor patiënten en cliënten?

Minder administratieve lasten voor medewerkers in de ggz, betekent meer tijd en meer aandacht voor patiënten en cliënten. Geld moet terug naar de zorg. We willen tijd besteden aan patiënten en niet aan administratie.

Administratieve lasten spelen ook in andere sectoren binnen de zorg, waarom een onderzoek specifiek naar de situatie in de ggz?

De geestelijke gezondheidszorg wordt als enige sector in de zorg uit verschillende stelsels gefinancierd en heeft te maken met verschillende wetten en uitvoerders. GGZ Nederland wilde een totaaloverzicht bieden, waar andere onderzoeken over administratieve lasten problemen en oplossingen vaak vanuit één stelsel benaderen.

Wordt er al gewerkt aan oplossingen voor de veelheid aan administratieve lasten?

Ja. GGZ Nederland praat met veel verschillende samenwerkingspartners over de problematiek en we zoeken samen naar oplossingen. Er worden al kleine stappen gezet, maar om de lasten fors terug te dringen zijn grotere stappen nodig. Dit rapport helpt om focus aan te brengen en de grootste speerpunten in beeld te brengen. Maar daar blijft het niet bij. We willen dat dit een onderwerp is waar partijen de komende jaren daadwerkelijk resultaten boeken en daarom hebben we een plan van aanpak gemaakt.

Veroorzaken ggz-aanbieders zelf geen administratieve lasten?

Ja, dit is voor ons dan ook de aanleiding om kritisch naar processen en werkwijzen binnen ggz-organisaties kijken en te zien waar we efficiënter kunnen werken. Hier is dan ook veel aandacht voor in het rapport en in het plan van aanpak.

Wat is de volgende stap nu dit rapport er ligt?

We willen dat dit een onderwerp is waar de komende jaren daadwerkelijk resultaten geboekt worden. Als ggz-aanbieders kijken we kritisch naar onze eigen processen en werkwijze om te zien waar we efficiënter kunnen werken. Ook willen we met financiers en samenwerkingspartners afspraken maken om regels of controles te laten vervallen of te vereenvoudigen. Alle activiteiten op dit gebied zijn opgenomen in het plan van aanpak.

Is de kwaliteit van de zorg nu minder, doordat medewerkers zoveel tijd kwijt zijn aan administratie?

De kwaliteit van de geestelijke gezondheidszorg in Nederland is door de bank genomen erg goed, maar aanbieders en medewerkers lopen op hun tenen. Het roer moet om. De reserves zijn op. Met elkaar willen we de geestelijke gezondheidszorg in Nederland naar een nog hoger plan brengen.

Wat betekent Het Roer Moet om voor ROM (Routine Outcome Monitoring)?

ROM is voor GGZ Nederland een belangrijk kwaliteitsinstrument voor de geestelijke gezondheidszorg. ROM draagt bij aan de regie van de patiënt, een doelmatige voortgang van de behandeling en het bijdragen aan interne kwaliteitsverbetering door van elkaar te leren.

Wil GGZ Nederland minder controles?

Er zal altijd administratie en verantwoording zijn. We willen ons ook graag verantwoorden over het publieke geld dat aan geestelijke gezondheidszorg wordt besteed naar de maatschappij en financiers. Maar die controles moeten wel proportioneel zijn. Door de grote diversiteit aan controles is dat nu niet meer het geval. Controles moeten consistent, consequent en waarde toevoegen.

Is het een oplossing om minder managers in de ggz te hebben?

Als er minder regels en administratieve eisen zijn, heb je waarschijnlijk minder managers nodig. Maar dan wel in die volgorde, anders belast je de werkvloer nog meer met administratie.

Is GGZ Nederland tegen de decentralisatie van zorg naar gemeenten? Want dit zorgt voor zoveel extra lasten.

We geloven inhoudelijk in de decentralisatie. Waar we niet blij mee zijn, is dat er geen standaardisatie heeft plaatsgevonden op het gebied van de financiële administratie. We vinden dat inhoudelijke beleidsvrijheid van gemeenten los staat van standaarden voor de financiële administratie.

Er is momenteel veel discussie tussen zorgverzekeraars en de ggz over jaarrekeningen van ggz-organisaties. Wat is de relatie daarvan met Het Roer Moet Om?

Bij deze discussies gaat het over de verantwoording over geleverde zorg en de manier waarop dit gecontroleerd wordt. De gekozen methode van zelfonderzoeken door ggz-organisaties waren een oplossing voor de jaarrekeningenproblematiek, maar de uitwerking ervan betekenen een enorme toename aan administratieve lasten. Dat moet anders. Maar dat begint bij vermindering en

vereenvoudiging van de inkoop-eisen van verzekeraars. Hoe meer eisen er gesteld worden, hoe hoger de administratieve lasten zijn. De NBA (de brancheorganisatie van accountants) heeft aangegeven dat de GGZ met een gigantische hoge lastendruk te maken heeft als gevolg van het zelfonderzoek.

Contact

Voor meer informatie of vragen over Het Roer Moet Om, neem contact op met Gerard van Unen, sr. Beleidsadviseur en projectleider Het Roer Moet Om: gvunen@ggz nederland.nl.